

**COSTINEȘTI
18—22 iulie**

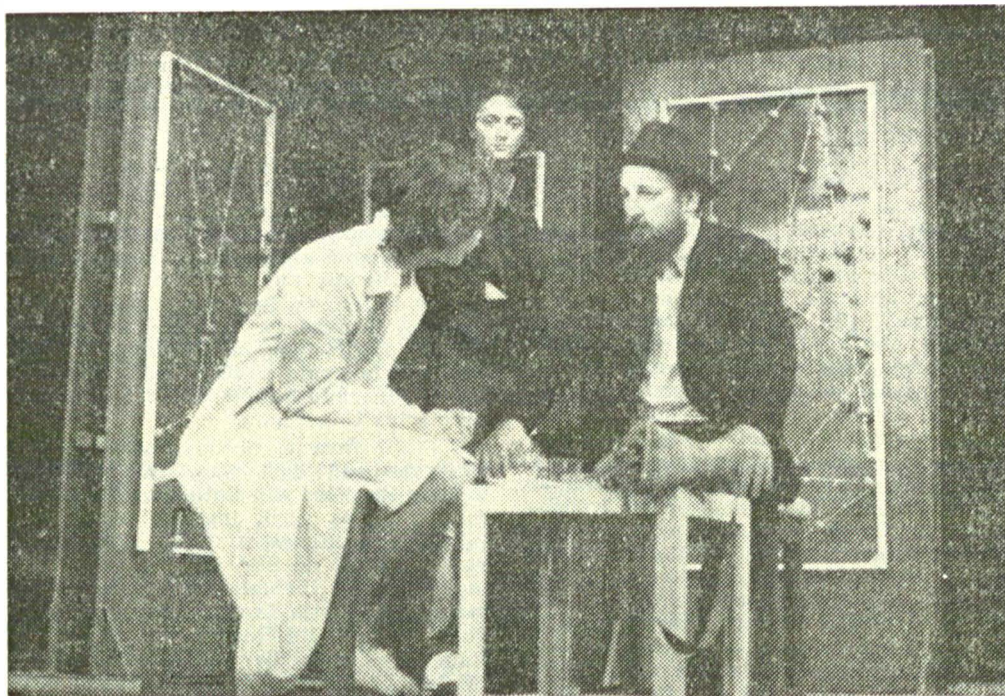
Gala tinerilor actori ediția a IV-a

Una dintre cele mai importante manifestări din sistemul reuniunilor teatrale ale profesioniștilor, urmînd a avea consecințe benefice asupra stării de emulație creatoare, ce trebuie să caracterizeze viața noastră teatrală, este **Gala tinerilor actori** de la Costinești. Organizată, după cum se știe, de Biroul de turism pentru tineret al C.C. al U.T.C., în colaborare cu Consiliul Culturii și Educației Socialiste și A.T.M., gala și-a propus să impulsioneze rapidă afirmare și consacrare a valorilor actricești autentice, de pe întreg cuprinsul țării, oferind în același timp publicului tînăr al Costineștiului prilejul de a urmări o diversitate de reprezentații teatrale de calitate, în care să intre într-o strînsă competiție valorică tot ceea ce arta actorului tînăr poate presupune ca fantezie și originalitate, de la alegerea repertoriului pînă la gîndirea lui ca spectacol teatral, ce poate mijloci comunicarea unui adevăr propriu, într-o modalitate scenică reprezentativă.

E greu de imaginat o mai inspirată idee decît aceea care a condus la realizarea acestei manifestări, ajunsă acum la a patra ediție, după cum e la fel de greu de imaginat un cadru mai propice pentru desfășurarea ei decît acela oferit de stațiunea tineretului de la Costinești, căreia Biroul de turism pentru tineret îi asigură o dezvoltare continuă, preocupîndu-se deopotrivă de condițiile materiale și de hrana spirituală a celor veniți aici la odihnă. Tocmai de aceea, de la o ediție la alta, gala trebuie să se ridice la înălțimea condițiilor create și a menirii ei, asigurîndu-și, la rîndu-i, participarea celor mai valoroși actori tineri, cu reprezentații concludente pentru posibilitățile lor interpretative și fantezia lor creatoare, capabile să satisfacă exigențele actuale ale unor spectatori dornici de teatru ca puțini alții.

Spunem toate acestea pentru că ediția a patra a galei, din acest an, s-a situat, pe ansamblu, sub cota valorică a ediției precedente (unde vîrfurile premiate se numeau Claudiu Bleonț, Magda Catone,

Tudorel Filimon, Ioan Georgescu, Radu Duda), fapt ce nu trebuie neapărat să neliniștească, fiind în firea lucrurilor ca o ediție să fie mai bună sau mai slabă decît alta. În orice caz, unei manifestări de o asemenea importanță i se poate face o mai bună și mai susținută publicitate teatrală, nu numai în săptămînile premergătoare galei, ci pe întreg parcursul anului, firesc fiind să apară, măcar de la ediția viitoare, și o foaie a galei, ce nu ni se pare că ar merita mai puțin acest lucru decît, să zicem, galele „Amfiteatru”, care o au — așa cum o au — pe a lor. E de dorit apoi ca și teatrele (inclusiv cele din București) să încurajeze participarea tinerilor actori la această competiție de prestigiu, menită să slujească propășirii valorilor teatrului românesc, de care trebuie să se simtă responsabil fiecare teatru în parte, începînd cu directorul lui. E oare firesc ca Teatrul Tineretului din Piatra Neamț să nu aibă nici un participant la această gală și să nu se producă, fie și în afara concursului, cu nici un spectacol, adecvat publicului său și deci și specificului galei? Pentru a nu mai aminti faptul că, la această ediție, s-au prezentat și artiști păpușari, de la „Tăndărică” și de la Sibiu, dar nici un actor de la Teatrul „Ion Creangă” sau de la Teatrul pentru copii și tineret din Iași. Și e oare posibil ca toți — dar absolut toți! — actorii tineri din București să se considere atît de „ajunși” (inclusiv atît de satisfăcuți de felul în care sînt distribuiți!), încît să nu aibă dorința de a se afirma într-una din cele mai importante competiții valorice ale teatrului românesc? Fără îndoială, o mai bună înțelegere a scopurilor acestei manifestări, din partea tinerilor celor ce se simt implicați în destinele teatrului românesc, o mai curajoasă și mai ambițioasă participare a tinerilor actori, în primul rînd, ar fi de natură s-o situeze la cota de interes pe care i-au hărăzit-o cu generozitate și abnegație organizatorii ei. Nutrim de altfel convingerea că și regizorii tineri,

Scenă din spectacolul „Regina balului”, prezentat de I.A.T.C.

dramaturgii și, de astă dată măcar, nu în ultimul rând, tinerii critici dramatici se pot implica mai mult în organizarea și în finalizarea obiectivelor galei, sprijinul lor devenind cu atât mai util în perspectiva realizării unei necesare preselectii a participărilor. Nu pentru a îngriji deschiderile repertoriale existente, ci pentru a le fructifica mai interesant și pentru a certifica acel carat valoric al acoperirii artistice în interpretare, de care are nevoie orice manifestare de acest gen, ce dorește să-și consolideze prestigiul. Stă în puterea noastră, a tuturor, să facem din această gală o exemplară manifestare a creativității teatrale românești, în perspectiva căreia sintem datori, de altfel, să-i apreciem și realizările de pînă acum.

Marea poezie de dragoste a lumii — de la Petrarca și Shakespeare la Arghezi și Ana Blandiana — a fost prezentă în gală prin recitalul **Sensul iubirii**, susținut cu o remarcabilă forță dramatică și cu o impresionantă tensionare lăuntrică de actrița Carmen Ciorcilă, de la secția Suceava a Teatrului Național din Iași. Bine gândit și bine construit regizoral (pare-se la sugestiile regizoarei Cristina Ioviță), recitalul a fost centrat pe momentul despărțirii, al părăsirii sau al pierderii iubitului, actrița intrînd într-un tulburător dialog cu „prezența” acestei absențe, dureros resimțite. În jocul cu

acest partener invizibil, cu această amintire care-i invadează toate gândurile, actrița se abandonează încă o dată pe sine pentru a re-trăi sentimentul iubirii și a-i re-descoperi sensul, ființa umană — în tot ceea ce o deosebește și o ridică deasupra celorlalte specii — ieșind îmbogățită din dragoste, chiar și după pierderea ei. De la o nesfîrșită tandrețe la o copleșitoare desperare, actrița trece printr-o multitudine de stări afective, nuanțate cu o mare putere de sugestie, propunîndu-ne o bogată și substanțială imagine a sufletului feminin, nebiruit de înfrîngerii, ajungînd la o înțelegere stenică a sensului existentei prin sensul iubirii. O mișcare năvalnică, traducînd plastic tumultul sufletesc, (poate nu întotdeauna suficient de supravegheată și controlată), un ritm interior variat, corespunzător și el trăirii diverselor praguri ale iubirii, o ilustrație muzicală consonantă cu stările psihice (lipsită însă, din păcate, de intenția unei unități stilistice și la acest nivel de expresivitate) conduc la configurarea unui adevărat recital-spectacol, ridicîndu-se deopotrivă — prin idee și interpretare — la exigențele galei.

Cîteva fragmente din **Jurnalul Annei Frank**, bine alese și gândite regizoral ca partitură de spectacol teatral, i-au prilejuit Luminiței Borta, de la Teatrul Bacovia din Bacău, o evoluție încîntătoare prin prospețime, spontaneitate și

naturaletă. Nu stim cât de intins va fi fiind registrul dramatic al acestei actrițe și în care genuri de roluri va putea să strălucească în viitor, dar, în recitalul din gală, evoluția ei a avut darul să entuziasmeze prin demonstrarea unei sensibilități netrucate, acordându-se perfect personajului adus în scenă, ca un memento al dreptului la viață, la fericire și dragoste, pe care îl au și trebuie să-l aibă toți oamenii acestui pământ.

Scos din contextul spectacolului ce a avut loc pe scena Teatrului de Stat „Valea Jiului” din Petroșani, în regia lui Aureliu Manca, fragmentul din **Ifigenia în Taurida** de Goethe, prezentat de Mirrela Cioabă, actriță a Teatrului Național din Craiova, a fost în bună măsură elocvent pentru bogatele resurse interpretative ale acestei actrițe, dar a convins mai puțin ca recital actoricesc, care ar fi putut să fie gândit ca spectacol independent, fiind pregătit special pentru gală și pentru publicul ei. Căci nu numai demonstrarea calităților actoricești interesează în această confruntare, ci și felul în care actorii își gîndesc recitalurile ca spectacole teatrale de sine stătătoare, apte să se facă purtătoarele unui mesaj și ale unei conștiințe artistice, dornice să se exprime pe sine în unicitatea ei. Oricum, la această secțiune a recitalurilor individuale, evoluția tinerelor actrițe a fost superioară în acest an aceleia a tinerilor actori, unde departajările au fost poate mai greu de făcut, din pricina unei situații foarte apropiate pe scara valorilor, dar nu pe treptele ei de sus.

Astfel, Constantin Chiriac, de la Teatrul de Stat din Sibiu, susținînd recitalul de versuri **Nu oricine știe să cînte**, din poezia lui Serghei Esenin, a intuit bine tonalitatea dominantă a marelui poet rus, dar, în interpretare, am asistat deseori la afectarea unei „poze”, alternînd cu încrîncenări factice, neamenințate de gînd. Evoluînd la un nivel superior celui din anul precedent, Marius Bodochi, de la Teatrul Național din Cluj-Napoca, (secondat de colegul său Emilian Belcin) a fost ceva mai convingător acum, în **Omul cu floarea în gură** de Luigi Pirandello, fără să ajungă însă la tragismul real al personajului. Superioare celor din anul precedent au fost de altfel și evoluțiile lui George Cusură, de la Teatrul „Maria Filotti” din Brăila, într-un recital din dramaturgia lui Marin Sorescu, și lui Corneliu Jipa, de la Teatrul de Nord din Satu Mare, în monologul **Despre efectul dăunător al tutunului** de Cehov, fără a se ridica însă cu mult peste nivelul onorabilității. Așa stînd lucrurile, premiile de interpretare pe care le-au luat primii doi puteau să

le ia la fel de bine, în locul lor, și ultimii doi, interanajabilitatea aceasta fiind poate cea mai grăitoare pentru dificultatea departajării de care vorbeam și pentru nivelul general al manifestării din acest an.

S-au detașat două recitaluri de pantomimă, unul susținut cu umor și inventivitate de Dan Hândoreanu, de la Teatrul de păpuși din Sibiu, iar celălalt, cu o foarte bună expresivitate corporală dar cu semnificații mai puțin clare, de Berceczky Peter, de la Teatrul Maghiar de Stat din Timișoara, actorul fiind secondat de un virtuoz al saxofonului, Emil Sein, de la opera timișoreană, un deosebit interes prezentînd și muzica scrisă de Marius Ungureanu.

Evoluții incerte, neconvingătoare, au avut de astă dată Carol Erdős de la Teatrul de Nord din Satu Mare (cu recitalul **Linuștea serii**, inspirat din poezia lui Nichita Stănescu), Radu Iordănescu, de la Teatrul de Stat din Reșița (monologul Marelui Inchizitor din piesa **Karamazovii** de Horia Lovinescu și Dan Micu, după romanul lui Dostoievski) și Nicolae Valentin Vîrtan, de la Teatrul de Stat „Valea Jiului” din Petroșani (**Unul, nici unul și o sută de mil** de Luigi Pirandello). Au dezamăgit Gabriela Bellu și Ion Zamfirescu, de la același Teatrul de Stat „Valea Jiului” din Petroșani, cu un fragment din piesa **Autorul e în sală** de Ion Băieșu, în regia, surprinzător de neinspirată aici, a lui Radu Băieșu. Doi foarte buni artiști minuiitori de la Teatrul „Tăndărică”, Paul Ionescu și Liviu Berehoi, ne-au delectat cu delicatețea și grația cu care și-au minuit marionetele, legătura cu textul piesei **Frumoasa, nevăzută cămilă** de Dumitru Solomon rămînd însă insesizabilă.

Prezentîndu-se în gală cu spectacolul **Regina balului** de Nicolae Mateescu, Institutul de artă teatrală și cinematografică din București ne-a atras atenția asupra înzestrării deosebite a cîtorva dintre absolvenții promoției '86, între care Constantin Cotîmanis și Dan Aștilean, Ruxandra Bucescu, Cerasela Stan și Carmen Ionescu, George Alexandru și Doru Bandol. Remarcabilă prin profesionalism și „montaj” scenic, regia spectacolului, semnată de Gelu Colceag, întregrează inspirat în reprezentație excelențele fotografii și diapozitive realizate de Dan Nanoveanu, nume de care, cu siguranță, vom mai auzi. Secția română a Institutului de teatru din Tîrgu Mureș ne-a oferit un spectacol mult mai puțin concludent pentru posibilitățile absolvenților de aici ai promoției '86, **Un week-end de adio** de Marc-Gilbert Sau-

Premiile

MARELE PREMIU AL GALEI

● **Luminița Borta**, de la Teatrul Bacovia din Bacău, pentru **Jurnalul Annei Frank**.

PREMIUL SPECIAL AL JURIIULUI și PREMIUL REVISTELOR „VIAȚA STUDENTEASCĂ” și „AMFITEATRU”

● **Regina balului** de Nicolae Mateescu, în interpretarea Institutului de artă teatrală și cinematografică din București, clasa prof. univ. Ion Cojar, asistent prof. asoc. Gelu Colceag.

PREMIILE DE INTERPRETARE

● **Carmen Clorcilă**, de la secția Suceava a Teatrului Național din Iași, pentru recitalul **Sensul iubirii** (care primește și **PREMIUL STAȚIUNII COSTINEȘTI**).

● **Dan Hândoreanu**, de la Teatrul de păpuși din Sibiu, pentru pantomima **Merçi Marceau**.

● **Berezcky Peter**, de la Teatrul Maghiar de Stat din Timișoara, pentru pantomima **Test**.

● **Constantin Chlriac**, de la Teatrul de Stat din Sibiu, pentru recitalul **Nu oricine știe să cinte** de Serghei Esenin.

● **Marius Bodochi** de la Teatrul Național din Cluj-Napoca, pentru **Omul cu floarea în gură** de Luigi Pirandello.

---

vajon (în versiunea românească a Angelei Plati) fiind o reprezentație ternă și lipsită de gust, cu înrîstătoare de multe tente vulgare (regia — prof. univ. Călin Florian).

Secțiunea recitalurilor extraordinare ale galei, ceva mai săracă decât anul trecut, ne-a prilejuit reîntâlnirea cu recitalul susținut de Ovidiu Iuliu Moldovan, Aurelian Octav Popa și Iosif Sava, într-o seară de muzică și poezie, cu prea puține repere noi, dar cu vădite semne de oboseală. Ne-a încântat în schimb recitalul extraordinar al actriței Ileana Ploscaru, de la Teatrul Dramatic din Constanța, **Eu nu regret nimic** de Tania Masalitinova fiind un spectacol de sobră și emoționantă aducere aminte a celei care a fost Edith Piaf. E un spectacol de suflet și de ținut minte, în care evoluează cu desăvârșit profesionalism și înaltă artă o mare actriță a teatrului românesc, Ileana Ploscaru. Exemplaritatea evoluției sale în acest rol ne determină să-i urmărim cu și mai mare atenție creațiile viitoare, pe scena teatrului constănțean.

Să amintim și agreabila prezență a studenților Studioului de caragiologie din Timișoara (îndrumați cu pricepere și pasiune de arhitectul Radu Radoslav), cucerind cu spectacolul lor **Fintina** (III)

entuziastele aplauze ale tuturor celor de față.

Un util colocviu final prezidat de dramaturgul Mircea Radu Iacoban, directorul Teatrului Național din Iași, a dezbătut într-un constructiv spirit critic realizările și neîmplinirile celei de-a patra ediții a **Galei tinerilor actori**, beneficiind de intervenția în discuții a criticilor Natalia Stancu, Ileana Lucaciu, Miruna Ionescu, Valentin Tașcu, Ludmila Patlanjoglu, a lui Victor Bibicioiu (reprezentând Direcția artelor și instituțiilor de spectacol din Consiliul Culturii și Educației Socialiste), a regizorului Călin Florian și a actriței Valeria Seciu, președintele juriului acestei ediții. Dorința unanimă de a contribui la creșterea calității spectacolelor galei urmează a-și vădi roadele la viitoarea ediție.

Până atunci, spectacolul laureaților, inventiv mixat de regizoarea Cătălina Buzoianu, cu concursul formației „Holograf” și al lui Dan Aștilean (cu nimic mai prejos ca prezentator decât Florin Pierșic, pe care l-a imitat tocmai în această postură) ne-a asigurat încă o dată de simpatia și entuziasmul publicului, care a umplut până la refuz incinta teatrului de vară din Costinești.

Victor PARHON